

להמריכו זליתיה

גלוין נ"י • פרשת חיי שרה תשפ"ה

מאוצר שיחותיו ומכתביו של הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

ליצוצי חיזוק ואמונה

פניני הפרשה

פתגמין קדישין ומרגינתין טובין שנשמעו מפי' הגה"צ מורינ' שליט"א בשעה של קורת רוח ובשבילי דאורחא

הסיבות משעובדים להקב"ה

מורינו הגה"צ שליט"א אמר: על הפסוק (בראשית כג, א) **"ויהיו חיי שרה, מאה שנה, ועשרים שנה, ושבע שנים, שני חיי שרה"**. מבואר בליקוט מעם לועז ביאר הדבר שחור הפסוק שני חי שרה אחר שכבר פירט מקודם הכל בפרטיות, כי התורה רוצה להשמיענו כי אע"פ שאמרו חז"ל אשר נסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, לפי שעל ידי בשורת העקידה שנודמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט, פרחו נשמתה ממנה ומתה, שלא תאמר כי מתה שרה לפני זמנה מחמת סיבה זו של בשורת העקידה, אלא דע שאלו הם שני חיי שרה, ומחמת שכבר נשלמה ימיה בא סיבה זו של בשורת העקידה וגרם לפטירתה, והיינו כי הסיבות משועבדים להקב"ה, ואין הקב"ה משועבד להסיבות, וכמבואר בספר המידות (ערך המתקת דין אות קה), לפעמים אדם מת מחמת פחד או מתה אדרת פתאומית, תאמין שזה העת והזמן שלו, ע"כ, (וע"ע בדבריו הקדושים של האור החיים הק' על פסוק זה).

(צפרא דשבתא חיי שרה תשע"ד לפ"ק)

'גר' או 'תושב'

מורינו הגה"צ שליט"א דרש ואמר: אברהם אבינו אמר לבני חת (בראשית כג ד') **"גר ותושב אנוכי עמכם"**, ויש להבין או 'גר' או 'תושב'. ומובא הביאור בזה, כשהאדם יודע שהוא נמצא בזה העולם כגר שאינו נמצא כאן לעולם, וכל החיים הם רק בחינת עראי, על ידי הבנה זו ישיג האדם כיצד לחיות בזה העולם - מה לעשות וממה לחדול, ועיי"ז גם ירכוש דעת לקנות בזה העולם את החיים הנצחיים, ורק עיי"ז הוא היפוך לתושב, כלומר ישיבה ראויה, נצחית וקיימת. אבל כשנרמה חלילה לאדם שהוא תושב קבוע בזה העולם, רק ומר יהיה גורלו, כי כתוצאה מכך יעשה מעשים באופן שטוב ליה דלא איתברא רח"ל.

(סעודת הכנסת ספר תורה חודש אלול בערך בשנת תש"ב)

'הנתלה בשמי'

בטחון - בין לצדיקים בין לרשעים!

המדרש אומר (איכה רבה פ"ד כג) על הפסוק (תהלים לב, י) **'הבוטח בה' חסד יסובבנו' 'אפילו רשע הבוטח בה' חסד יסובבנו'!** והרמב"ן בספרו **'האמונה והבטחון'** כתב: **"בטח בה' ועשה טוב, אף על פי שאין בידך מעשים ותדע בעצמך שאתה רשע, עם כל זה בטח בה, כי הוא בעל הרחמים וירחם עליך, כי מצות הבטחון נאמר בין לצדיקים ובין לרשעים כמו שנאמר (תהלים קמה ט) 'ורחמיו על כל מעשיו', כל אחד יש לו רשות ומצוה לבטוח בהש"ת! כל אחד ממש!**

האמת שזה תלוי בזה, כי עצם הדבר שהאדם יודע ומכיר באמת הזו שאין אחד שיכול לעזור לי במאומה רק הש"ת לבד, והוא מצפה ומייחל שהש"ת יהיה בעזרו, והוא סומך ובוטח רק עליו, **בזכות זה בעצמו הוא שווה את הישועה! הוא כבר שווה להיושע!** כי זוהי המלכה בעולם העשייה שעל זה לבד הוא שווה את הישועה! איך שהוא נראה ובאיזה מצב שהוא נמצא, כי באמת עצם הבטחון בהש"ת במצב כזה הוא דבר נורא ונפלא שהבעל דבר אינו נותן לאדם לעשות.

הבטה היא בטחון בעצמו

אמנם הענין מה שאמר רביה"ק שבטחון הוא בחינת הבטה זהו חידוש, וזהו גם כן פתח לבטחון, לדעת שהבטה וייחול זהו בטחון, **"אף אתה!"** האדם מדמה לעצמו שאין זה אלא הבטה גרידא ומה חשיבות יש בה, **אך האמת הוא שזהו בעצמו**

בטחון! וכך ימשיך על עצמו את הישועה!

ובספר **נפש החיים** (שער ג' פרק י"ב) כתב מפורש שכאשר אחד רוצה לעשות רעה לזולתו, או כאשר רבים רוצים להרע למאן דהוא, אזי יקבע בליבו ובמוחו בחזקה שאין הם יכולים ליתן זיז כלשהו בלי הש"ת ומאומה אין ביכולתם לעשות בלעדו יתברך! הכל הוא מהש"ת!

אין עוד מלבדו אגב זולתו

והבעל שם ז"ע אומר שכאשר האדם מקבל עליו עול מלכות שמים ואומר הפסוק **"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"** הכוונה הוא שכל אחד ואחד הוא במלכותו יתברך, ואין האדם יכול לחשוב אפילו מחשבה קלה בלי הש"ת! וכל הש"ת אין הוא יכול לעשות ולפעול מאומה! אין הוא יכול לזוז ולא לדבר ולא לשמוע ולא לעשות כלום! הכל כאשר לכל הוא מהש"ת! **ובכוח אמונה זו האדם ממתיק את הדין ואין שום כוח בעולם שיכול להזיקו!**

יקבע בליבו
ובמוחו בחזקה
שאין הם יכולים
ליתן זיז כלשהו
בלי הש"ת
ומאומה אין
ביכולתם לעשות
בלעדו יתברך! הכל
הוא מהש"ת!

תלמידי הבעל שם ז"ע מביאים

בכמה גרסאות את ה"שמעתי מהבעל שם", שהפסוק (שמות טו, ט) **"אמר אויב ארדף אשיג אַחלק"** הוא ר"ת של ה' אלפ"ן, [שהוא סוד עמוק ונרחב בתורת הקבלה], והוא מרמז שכאשר אתה מתיירא מהאויב שאומר לרדפך ולירשך ולהרע לך, תדע ותאמין שזה הוא אלופו של עולם! כי בלי אלופו של יעולם אין הוא יכול לומר ולא לעשות מאומה! הכל הם יראות נפולות שמפני שאין לך יראה נכונה מהש"ת נופלת היראה לסטרא אחרא, ולכן אתה ירא מהאויב, כי בלעדי הש"ת אין הוא יכול לעשות מאומה, ואומר הבעל שם

המשך בעמוד ב

נכשי בשאלתי?

מכתבי הגה"צ מורינ'צ שליט"א לאור הזמן והפרשה

'אבינו הטמון'

בי"ה יום ד' לסדר וישב יעקב שנת השמיטה תש"לג פעה"ק ירושלים ת"ו בבי"א.

אגרתך הגיעני, ומה ששאלת אם בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו צריך לבקש על דבר אחד או על הרבה דברים, הנה כפי המבואר בתורה 'הגיעור בלילה' (לקו"מ סי' נב) משמע שבכל פעם יקבע על מדה מיוחדת - שם מדבר על מדיניות, אבל כפי המובן והמבואר בכל המקומות אשר רבינו הק' ומוהר"נ מעוררין לשוח אל קוננו, משמע לשוח לפני בוראנו את כל אשר עם לבבינו, וכל אשר מעיק לנו הן ברוחניות והן בגשמיות, הן על עצמנו, הן על הקרובים והחברים הסמוכים לנו אשר כואב לנו מצבם ברוחני או בנשמי. על זה אנו מצויים לקבוע זמן בכל יום לשוח את כל אשר מונח על לבבנו.

הנה הלימוד לכל אחד איך לשוח, מראה לנו מוהר"נ בליקוטי תפילות הקדוש שלו, וכאשר מתלמדים ע"י הספר הזה מגיעים לזה שהתבודדות נעשית כמו שמדבר איש לדעה ומספר לפניו את כל אשר עובר עליו ואת כל אשר חסר לו.

וראיתי באיזה ספר בשם הרה"ק מאקצק ז"ע ג מליצה השייכת לנו: **"לא יהיה בך קל זר"** (תהלים פא, י) "ידע אויבערשטער זאל ביי דיר נישט זיין פרעמד" [הקב"ה כביכול לא יהיה זר אצלך - אלא 'היימיש']. והאת היא כוננת רבינו הק' בהעצה של התבודדות - שנהיה קרובים וסמוכים אליו ית"ש שלא יהיה רק 'אבינו שבשמים', אלא לנו 'אבינו הטמון' לנו תמיד, כמו שכתוב אצל אברהם אבינו ע"ה ברשיי בראשית (כד פסוק ז) **"בה"ל: עכשיו הוא קל השמים ואלקי הארץ - שהרגלתי בפי הבריות.**

וראיתי זה בסמוך איזה דבר [בספה"ק מתלמידי] הבעש"ט הנצרך לנו מאד, שצריך להזהר מאד אחר התעוררות (או התבודדות) שתיכף אחריה לעסוק באיזה מלאכה ועשייה דקדושה, ומכל-שכן אם יכולים ללמוד אחר זה פשטי אורייתא, אך העיקר להשמר מבטלה אחרי זה, ואז נשאר האור בכלים, ועצה זו היא סגולה נפלאה שישאר תמיד הרישמו של האור, והוא בדוק ומנוסה.

ובענין שמירת הברית שהוכרת במכתבך - עיקר שלימות הענין הוא שתהיה המחשבה תמיד טהורה ולהיות בענין זה כתינוק בן יומו. ובהקדמת תיקון הכללי מובא מענין היסח הדעת ושמירת המחשבה, והכוונה להסיח את הדעת מכל שמץ של תפילות ומכל שמץ של תאוה, ומכל שמץ של חן של שקר אפילו דק מן הדק.

ועל ידי כל בחינה של היסח הדעת ובריחה מענינים אלו - שובר האדם קליפות קשות ושרין ולילין. ועיקר נצחון המלחמה הוא בענין זה. ולכן צויה רביה"ק להרבות בתורה ובתפילה ובדיבורים קדושים עד שלא יהיה נשאר אצל האדם טיפת דם שלא עבד בה את השי"ת (לקו"מ סי' עה), ועל ידי זה הוא מטה את כל התמימות ואת רתיחות הדמים אל הקדושה, ואז בקל יכולים להטות את המחשבות אל הטהרה.

וזה שכתב רביה"ק בסי' יט, שתיקון הברית ושלמות לשון הקודש (שהכוונה הדיבור בתורה ותפילה) הם תלויים זה בזה. כלומר שכל מה שהאדם עומד בטהרה הוא נמשך יותר אל אהבת תורה ותפילה. וכל מה שמדברים יותר בתורה ותפילה נעשה גופו יותר טהור ויותר קדוש.

ומובא שהעצה הק' של לעסוק בדברי תורה כתבלין נגד היצ"ד מתחלקת לשנים; אחת עצה טבעית ואחת עצה סגולית, והיינו האגרות חז"ל וההתעוררות הנראים בתורה הק' ובדבריהם של חכמינו ז"ל היא עצה טבעית נגד היצר הרע, ואילו ההלכות והפוליא דאורייתא של טוען ונטען וכדומה, היא עצה סגולית, שע"י שהאדם שונה ושושק בהם, משבר את הקליפות הסובבים אותו ומטהר ומקדש את גופו ואת נשמתו.

יעקב מאיר שטער

מלפני כן.

שאלה: רצוני לשאול ממורינ'צ הגה"צ שליט"א; מה הדרך לתקן מה שפגמתי?

לעשות עתיד טוב, מתקן את העבר, 'דארפסט נישט וויינען' [אתה לא צריך לבכות], 'דארפסט נישט פאסטן' [אתה לא צריך לצום], כלום לא, תקח את העתיד ותתקן על ידו את העבר.

מעשיות ועבודות מחכימות מאוצרו של מורינ'צ שליט"א מסודר על פי נושאים

פניני הסיפור

פוקח עורים

לו עינו, ואמר להם כעת אתם מבינים בעומק גודל הכרת הטוב שיש להאדם להכיר בטובת הבורא בעת שמברך ברכת פוקח עורים, הלא עין הזה הוא הפאטוגורא"ף מאשין הטובה שיש בעולם, שיכול לצלם כל מה שרואה, וכל זה באופן מדויק, כמה נורא מעשה השם, וכשיתבונן בכל זה יתעורר יותר לעצום עיניו מראות ברע, כי עם העין הזה שנותן לו הקב"ה במתנה שיכול לראות, מצער וממרה את הקב"ה ח"ו.

המשך מעמוד א'

שעל ידי אמונה זו שאתה מאמין שזה שאמר אויב ארדף אשיג אַחַלְק' הוא בכוחו של אלופו של עולם, על ידי זה **'יתפרדו קל פעלי און'** (תהלים צב, י) ואין האויב יכול לעשות לך כלום!

הנתלה בשמו של הקב"ה

ואיתא בירושלמי (ברכות פרק ט' הלכה א') על הפסוק (ויאל ג, ה) **'וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר יִקְרָא בְּשֵׁם ה' יִמְלֹט'** שהוא עולה לעתיד לבוא, שכן יהיה לעתיד 'כל אשר יקרא בשם ה' ימלט, ומספר בירושלמי מעשה, שפעם אחת כאשר יצא רב מחמי טבריה נטפלו אליו רומאים וזממו להעליל עליו [כך היה נראה הגלות...]. הם ניגשו אליו ושאלו אותו: "מי אתה ומה שמך?" אמר להם: "אנא דסופיינוס אנא" - אני מאנשי המלך של טבריה, שהיה נקרא 'סופיינוס', ויהי כאשר שמעו את דבריו אחזה בהם פחד גדול ממה שחשבו לעשות רע לאחד מאנשי המלך ועזבו אותו לנפשו.

א אידישע נשמה'לע צריכה שמירה, ועל ידי קליידאלע ארוכה היא נשמרת מכל רע!

ניצוץ אחד

ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי הגה"צ מורינ'צ שליט"א

